Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Anul 65
Seria II
Nr. 822

ALBINA

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Joi
26 septembrie 1963
8 pagini
15 bani

SĂPTĂMÎNA POEZIEI

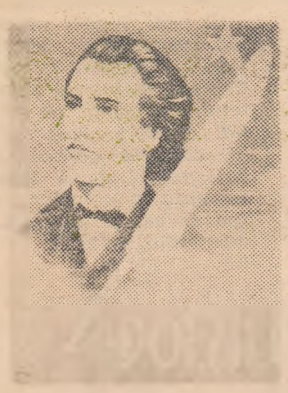

În săptămîna aceasta cărțile de poezie împreună cu poeții care le-au scris se vor întîlni în toate regiunile țării cu cititorii lor de toate vîrstele, cu acei ce le prețuiesc și le judecă.

A fost aleasă poezia, dintre toate artele, ca în fiecare toamnă să se alăture roadelor pămîntului și să aducă o bucurie mai mult în sufletele oamenilor. Vasăzică poezia trebuie să fie pe măsura muncii colectiviștilor de pe ogoare care dau toamnei, prin munca lor, frumusețea ei adevărată, a muncitorilor din uzine care dau pămînturilor țării o nouă înfățișare, în așa fel încît bilanțul ei, al poeziei, la fiecare început de octombrie să fie aprobat cu voturi unanime de către lumea cititorilor. Drept garanție pentru aceasta stă nu numai munca poeților noștri contemporani în ale căror versuri sînt duse mai departe gîndurile și aspirațiile constructorilor socialismului, ci și prezența, mai vie decît în anii vieții lor, a poeților noștri clasici, comemorați în aceste zile la locurile lor de baștină. Colectiviștii Ipoteștilor și Cucoranilor vor simți din nou printre ei pe Mihail Eminescu în curtea casei de unde a plecat, întors din toate colțurile țării, de pe drumurile tainice din inimile oamenilor, la sărbătoarea poeziei lui nemuritoare. După o viață de muncă titanică, în lipsuri și umilințe, sfîrșită în ospiciu, iată-l în timpurile spre care a năzuit, ale eliberării omului de exploatare, ale prețuirii muncii lui, ale dreptului deplin la cultură, la frumusețe. Colectiviștii din Hordou se vor aduna din nou ca la o casă a sufletului lor, la casa din care a plecat George Coșbuc să colinde pămîntul Ardealului, să treacă munții și să exprime cu înflăcărare vrerea de pămînt și de dreptate a țăranilor, să cînte cu atîta patimă și frumusețe deopotrivă bucuria și amarurile lor. La Becicherecul Mic, la Mircești, de unde au plecat Budai Deleanu și Vasile Alecsandri, se vor întoarce din timpurile lor, în cărți ori în amintiri, ei, cei plecați din lumea satelor să cînte viața poporului lor, dorința lui de mai bine. În toate timpurile năzuințele marilor poeți au corespuns aceloraşi năzuinți ale poporului din mijlocul căruia s-au ridicat. Dar niciodată pînă în anii socialismului, aceste năzuinți nu s-au întîlnit ca acum, înfăptuite pe cîmpuri și în uzine. În anii noștri această întîlnire este posibilă și necesară, pentru că frumusețea poeziei ca și frumusețea vieții în toate manifestările ei, a devenit o preocupare de stat, o grijă a partidului în ansamblul revoluției culturale.

Poezia a apărut în viața omului o dată cu însușirile lui superioare, și l-a definit ca om, asociată cîntecului și jocului, însoțindu-l de la naștere pînă la moarte. Poezia i-a fost cîntec de leagăn, cîntec de dragoste, i-a fost strigătură, orație de nuntă, romanță, cîntec de luptă, bocet. Poezia noastră populară, desăvîrșită de poeții anonimi de-a lungul veacurilor, se identifică în totul cu istoria poporului acestor pămînturi, dîndu-i sensuri și înțelesuri profunde. E firesc deci ca istoria contemporană, prin poeții ei cunoscuți ori anonimi, să dea poeziei mai mult ca niciodată, drepturile ei depline în sensul unor manifestări organizate. Pentru atingerea unor scopuri sociale superioare, pentru ridicarea tuturor oamenilor la o înaltă cultură. Dacă în aceste zile poeții nu vor putea fi prezenți în toate orașele și satele, vor fi însă prezente cărțile de poezii la manifestările organizate pe scenele căminelor culturale ori în școli. Oamenii satelor vor avea prilejul să asculte versurile în care se vor regăsi, iar acolo unde vor ajunge poeții vor putea să le ceară, cu judecată dreaptă, ca în versurile lor să fie cuprinse și alte mișcări sufletești și alte aspecte ale vieții de azi. În fața poeților stă o mare răspundere, iar în fața cititorilor o mare înțelegere.

Și unii și ceilalți vor avea însă aceeași dorință pe care o vor putea mărturisi în fiecare toamnă: să fie poezia desăvîrșită și dulce, ca un strugure auriu atîrnat pe arcul viței, în lumina soarelui.

ION HOREA

Rod de Toamnă Foto T. IOANEȘ

Și vine toamna

Și vine toamna și ne dau ciorchinii
măsura rodului și a luminii.
Prin aer e mișcare de tezaur
toți pomii țării par bătuți în aur.
Și se aude-n murmurare linul
cum ne gătește, spre gustare, vinul.
Să mai adune omu-abia că poate.
Hambarele-s umplute cu de toate,
bascule gem sub greutate, — iară
se-apleacă rafturile în cămară,
iar podul găzduiește bine sacii
visînd, de bună seamă, cozonacii.

E-o bucurie vie-n fiecare.
Cine a spus că-i toamna tristă oare?
Prin ce încuviințări, prin ce putere?
Căci iată, stupii-mpovărați cu miere
și fructele în care legănate
pornesc frumos din sat către cetate.

E toamna noastră bine pregătită
cînd împrejuru-mi roadele palpită.
E toamna noastră binemeritată
cînd e a noastră bogăția toată.
E toamna munților și a viorii
cînd se cuprind în dans rotund feciorii.
E toamna pentru care azi închin
înalt și mîndru, un pocal cu vin.

AL. ANDRIȚOIU

ACȚIUNI DE MASĂ CU CARTEA AGRICOLĂ

Biblioteca din comuna Gogan, raionul Sighișoara, a înregistrat pînă la 1 septembrie a.c. 597 de cititori (comuna are cca. 1200 de suflete) și a împrumutat 4940 de cărți, revenind în medie cîte 8 cărți de cititor. Din cărțile citite, 739 sînt cărți agricole și zootehnice, pe care biblioteca le-a difuzat printre colectiviști.

În spatele acestor cifre se află munca pasionată a bibliotecarei Hela Homm, o seamă de acțiuni de masă în vederea popularizării cărții și a dezvoltării gustului pentru citit. O bună parte a celor 39 de manifestări de masă cu cartea, pe care biblioteca le-a organizat în această perioadă (e vorba de fapt de 6 luni, deoarece bibliotecara a fost bolnavă timp de 2 luni) a fost dedicată cărții agricole și zootehnice legate de problemele de producție ale gospodăriei, de întărirea ei economico-organizatorică. Din gama variată a manifestărilor (recenzii și prezentări de cărți, consfătuiri cu cititorii, expoziții, citiri în grup la locul de muncă etc.) organizate în acest timp pe marginea cărților agricole, s-ar putea ușor reconstitui problemele și preocupările care au stat în fața colectiviștilor din Gogan în anumite perioade ale anului, într-atît sînt ele legate de sarcinile gospodăriei Să urmărim doar cîteva din ele.

Iată, bunăoară, consfătuirea despre agrotehnica porumbului, organizată cu cititorii la începutul primăverii. Biblioteca a venit atunci în întîmpinarea colectiviștilor dornici să cunoască cît mai bine lucrările cerute de această plantă pentru a da recolte mari. Consfătuirea era binevenită, deoarece colectiviști aveau de însămînțat cu porumb o suprafață de 234 hectare. Cu cîtva timp înaintea consfătuirii, biblioteca a difuzat multe cărți și broșuri care tratau despre cultura porumbului. Peste 100 de colectiviști au participat la această acțiune și mulți dintre ei au luat cuvîntul pe marginea celor învățate din cărți, făcînd aprecieri și comparații în legătură cu felul cum au lucrat în anii trecuți și cum trebuie să lucreze pentru a obține recolte mari de porumb.

Cînd în gospodărie s-a pus problema asigurării bazei furajere, bibliotecara s-a consultat cu președintele și brigadierii și, într-o bună zi, în incinta gospodăriei s-a organizat o expoziție interesantă de cărți pe această problemă. Titlul ei: **„Cum să îmbunătățim pășunile și fînețele"** precum și cărțile aranjate cu gust, atrăgeau atenția colectiviștilor. Seara, cînd oamenii s-au întors de la lucru și s-au adunat în fața expoziției, bibliotecara a făcut scurte prezentări ale cărților expuse, pe care le-a împrumutat oamenilor. Brigadierii, șefii de echipe și mulți colectiviști au împrumutat și au citit multe din cărțile expuse.

În toiul lucrărilor agricole, bibliotecara se afla adeseori în mijlocul colectiviștilor la prășit sau la grădină, făcîndu-le prezentări de cărți legate de muncile în curs sau citindu-le în pauza de masă fragmente din broșuri agricole legate de lucrările pe care le executau. Biblioteca era prezentă cu cartea, cu diferite acțiuni acolo unde se aflau colectiviștii, unde duceau bătălia pentru realizarea planului. Bibliotecara n-a scăpat din vedere pe crescătorii de animale nici atunci cînd au plecat cu vitele la tabăra de vară, la o distanță de cîțiva kilometri de comună. A organizat chiar acolo, o frumoasă expoziție de cărți pe tema: **„Folosiți metodele științifice recomandate de cărți în creșterea animalelor"**. Au fost expuse cărțile: **„Creșterea tineretului bovin"**, **„Cum putem spori producția de lapte la vaci"** și altele. Iar alături de fiecare carte, o notă asupra conținutului ei. Într-o zi îngrijitorii au trimis vorbă bibliotecarei să le aducă din cărțile aflate în expoziție. În tabăra de vară, îngrijitorii au citit în acest an peste 70 de cărți și broșuri zootehnice. Colectiviștii Ion Toța, Nagy Adalbert și alții au citit cîte trei sau patru cărți și broșuri despre îngrijirea animalelor și despre căile obținerii unor producții mari.

În munca cu cartea biblioteca n-a neglijat aproape nici un sector mai important al gospodăriei. La ferma de păsări, deși lucrează numai cinci îngrijitoare, s-au organizat deseori recenzii și prezentări de cărți, lecturi în grup din broșurile legate de munca la această fermă. Și aici a fost organizată o expoziție de cărți despre creșterea științifică a păsărilor și felul cum se pot obține producții sporite de carne și ouă. În această vară, îngrijitoarele de păsări au citit pe lîngă alte cărți și cîte 3—4 broșuri despre creșterea păsărilor.

Încă de la începutul lunii septembrie biblioteca din Gogan a început pregătirile pentru intensificarea muncii cu cartea în perioada de iarnă. În planul pe care și-l întocmește biblioteca pe această perioadă vor fi prevăzute printre altele o serie de manifestări de masă interesante și variate, legate de cartea agricolă și zootehnică.

R. IARAI

SPOR LA MUNCĂ

Zor mare. Oamenii, care la mătură, care la șters geamurile, la dușumele, la cărat decoruri. Unul nu stă.

Scena, ca să folosim termeni cît mai apropiați locului, se petrece în fața căminului cultural din comuna Gîldău, raionul Feteşti.

Învățătoarea Vasilica Rogoz, instructoarea brigăzii artistice, îndeamnă fetele:

— Repede, Aurelio, Tanțo... Tudorițo! Nu știți că avem repetiție generală? Și Stancu, unde-i? Trimiteți pe careva după el! Să vină numaidecît!

Stancu Nicolae e gestionarul magazinului mixt din Gîldău. Cel mai vechi interpret din brigadă.

Tractoristul Sandu — alt interpret — nu mai așteaptă alt îndemn și dă fuga după Stancu!

Să urcăm și pe scenă. În fund — aliniate la zvîntat — decorurile viitoarei premiere *(Soarele a răsărit la miezul nopții — de V. Bîrlădeanu)*. În stînga, în prim plan, o masă; pe masă un scaun; pe scaun tovarășul profesor Ion Boteanu — directorul căminului cultural, fixează cortina. În dreapta, jos, doi mecanizatori de la motopompe verifică luminile rampei. Aprind un bec portocaliu — seară... Trei albe, două portocalii — dis de dimineață... Le sting pe toate — noapte...

Coborîm în sală. Și aici la fel. Zor mare. Mai sînt de adus băncile. Peste tot, forfotă, alergătură, pregătiri pentru primirea oaspeților. Începe doar perioada de vîrf la cămin, cea mai prielnică perioadă pentru activitatea culturală.

Iată și lista invitaților!

La bibliotecă: peste 2 000 de cititori; volume vreo 6 000 (Afară de cele care au sosit azi dimineață — Sadoveanu, Arghezi, M. Beniuc, Zaharia Stancu, Lăncrănjan, Moravia, Cronin, Byron, Leopardi etc.).

La cinematograf: aproape 60 de filme artistice, însoțite de cam tot atîtea filme documentare.

Mai adăugați cu acest prilej pe lista invitaților încă 350 de oaspeți — cursanți la cele patru cicluri de învățămînt agrozootehnic, (anul trecut au fost numai 200) adăugați și cîteva mii de participanți la diferite conferințe, festivaluri artistice, reuniuni, adăugați și participanții la recenzii... Așa... Trageți linie și... Nu, nu! Nu-i adunați, nu faceți încă totalul!... Să mai facem o ultimă socoteală. Un ultim bilanț. Lipsește careva?... Tovarășul Boteanu! Unde-i tovarășul director Boteanu? Dumnealui ne poate informa precis... Să știi că s-a dus la ședință. L-a convocat tovarășul Cristea, secretarul comitetului de partid. Sînt acolo și tovarășul Paraschiv, președintele colectivei și tovarășa ingineră zootehnistă... Tot despre căminul cultural e vorba.

Pregătirile au luat sfîrșit. Repetițiile, sala de spectacole — gata! Planul de conferințe — întocmit, s-a afișat la cămin; programul cursurilor de agrozootehnie (anul I, anul II) a fost discutat pînă în cele mai mici amănunte; materialul didactic (mulaje, planșe, diafilme, probe semincere, broșuri, caiete pentru cursanți) — pregătit. Totul e pregătit. O dată încheiată campania de toamnă, cursurile pot începe oricînd. Sutele, miile de invitați sînt nerăbdători. Abia așteaptă să-și ocupe locurile.

În concluzie: Spor la muncă, dragi tovarăși! Succes!

SILVIU GEORGESCU

Ședință de lucru. Se discută măsurile ce trebuie luate în scopul asigurării unei bogate activități culturale în timpul iernii. Prezenți: Ion Cristea, secretarul comitetului comunal de partid, Costică Paraschiv, președintele gospodăriei colective, Ludmila Lazăr, inginera zootehnistă și Ion Boteanu, directorul căminului cultural.

A sosit un nou film! Ca de obicei, primul spectator e tovarășul Ion Gorun, operatorul cinematografului. Iată-l urmărind cu atenție eventualele defecte ale peliculei.

CÎND ACTIVEAZĂ NUMAI BIBLIOTECA

Multe gospodării colective se bucură de sprijinul efectiv al activității culturale. Am auzit numeroși colectiviști din Bălțărești Dobrogei, Srîmbenii Argeșului sau din Recașul Banatului, vorbind cu dragoste despre activitatea căminului cultural pentru că aceasta are în centrul atenției munca și preocupările lor.

Nu același lucru pot spune și colectiviștii din comuna I. L. Caragiale, raionul Ploiești. În această comună, munca culturală se rezumă numai la manifestările bibliotecii. Sînt lăudabile eforturile depuse de bibliotecarul Gheorghe Popa de a organiza aproape zilnic acțiuni cu cartea. El a prezentat broșuri utile, bine alese, chiar la locul de muncă al colectiviștilor. Astfel la grădină a vorbit despre broșura: *„Cum am obținut venituri mari din cultura legumelor"*, iar cu colectiviștii din echipa a 7-a de cîmp discuția s-a purtat în legătură cu calitatea lucrărilor. De asemenea, s-au mai prezentat broșuri privind dezvoltarea multilaterală a gospodăriei colective, creșterea și îngrijirea animalelor, sortarea și păstrarea legumelor etc.

Este adevărat că popularizarea acestor broșuri a fost de mare folos, i-a îndemnat pe colectiviști să citească și să învețe din filele cărților. Toate acțiunile bibliotecii au fost binevenite dar ele trebuiau să-și afle locul în ansamblul vieții culturale.

Există probleme importante legate de preocupările colectiviștilor, care nu pot fi pe deplin clarificate numai prin munca cu cartea. Tocmai aici ar fi trebuit să intervină căminul cultural care, prin activul de care dispune, poate iniția acțiuni de mai mare amploare care să dezbată sarcinile ce stau în fața colectiviștilor.

La gospodăria colectivă din comuna Caragiale există un sector zootehnic în plină dezvoltare. Oare prezentarea unei broșuri pe această temă este tot ce poate face activitatea culturală pentru a le arăta oamenilor avantajele creșterii șeptelui, pentru a-i înarma cu cele mai înaintate metode privind hrănirea și îngrijirea animalelor? Căminul cultural, prin formele sale specifice de activitate — conferințe, seri de întrebări și răspunsuri, seri de calcul — avea datoria să aducă în fața colectiviștilor experiența altor gospodării, vestite pentru succesele obținute în dezvoltarea sectorului zootehnic.

Nu numai că nu s-a făcut acest lucru, dar sătenii nu-și amintesc nici măcar să se fi ținut vreun festival artistic în ultima vreme. Sîmbătă 14 septembrie, singura activitate culturală la care puteau participa locuitorii comunei Caragiale a fost vizionarea unui film iar a doua zi — duminica — era programată... horă.

Tocmai în aceste zile cînd colectiviștii au mai mult timp liber și ar putea participa la diferite acțiuni culturale, căminul nu le oferă decît film și horă. Există mulți oameni talentați, dornici să facă parte din formațiile artistice, să contribuie la realizarea unor programe care să îmbogățească și să înfrumusețeze viața spirituală a colectiviștilor.

Această lipsă de activitate, de înțelegere a menirii pe care o are căminul cultural, a dus recent la schimbarea conducerii căminului. Este de datoria Comitetului raional pentru cultură și artă precum și a sfatului popular comunal, să îndrume îndeaproape munca actualei directoare. Nu trebuie să se mai piardă timp. Formîndu-și un activ larg din cadre didactice și colectiviști, alcătuind un plan de activitate care să răspundă preocupărilor colectiviștilor, noua directoare poate face ca acum, în campania agricolă de toamnă, prezența căminului cultural să se manifeste din plin.

A. CROITORU

SOIURI DE MARE PRODUCTIVITATE, AGROTEHNICĂ CORESPUNZĂTOARE LA SEMĂNAT

Colectiviştii de la G.A.C. „Progresul" din Făcăeni, raionul Feteşti, au început însămînţările de toamnă. Iată un aspect de la însămînţarea secarei.

PREMISELE VIITOARELOR SUCCESE

În acest an colectiviştii din Ghimbav, regiunea Braşov, au obţinut un succes însemnat. Folosirea soiurilor de mare productivitate şi aplicarea unei agrotehnici corespunzătoare, le-a adus locul întîi pe regiune la cultura grîului (pe gospodării colective) şi o dată cu aceasta un cîştig net de 50 000 kg grîu. Succesul mai are însă şi o altă semnificaţie. Despre ea se vorbeşte acum în toate ocaziile, fie în convorbiri pe brigăzi şi echipe, fie la căminul cultural sau la gazeta de perete. Este vorba de eficienţa muncii politice şi culturale în combaterea unor păreri, după care soiul Ghimbav, în condiţiile locale, n-ar avea rival.

Cu ani în urmă, la Ghimbav, acest soi deţinea, ce-l drept, recordul de producţie. Despre valoarea acestui soi de grîu, despre modul cum trebuie cultivat, colectiviştii au făcut o serie de observaţii însemnîndu-şi în carnete tot ce credeau că le va fi de folos. În ultima vreme însă colectiviştii din Ghimbav au făcut şi alte însemnări, mai ales cu privire la productivitatea altor soiuri de grîu recomandate. Un merit deosebit l-a avut aici şi căminul cultural, care a popularizat cu mijloacele ce-i stau la îndemînă recoltele obţinute de alte gospodării colective care au folosit soiurile de grîu recomandate pentru zona respectivă. Astfel, soiurile Bazostaia şi Harrach şi-au luat locul cuvenit în cîmpul colectivei alături de cel local.

Începînd de la pregătirea terenului şi apoi pe tot timpul vegetaţiei, soiurile semănate s-au bucurat de aceeaşi atenţie, aplicîndu-se aceleaşi reguli agrotehnice. Şi din nou s-au făcut observaţii şi s-au tras concluzii. De data aceasta direct în lan de către cursanţii care au urmat primul an de învăţămînt agricol. Spicuim cîteva : „Bezostaia nr. 1 dă rezultate bune după următoarele culturi premergătoare : sfeclă de zahăr, butaşi de sfeclă ; Harrach şi Ghimbav, îndeosebi după trifoi, sfeclă de zahăr, borceag etc.". Observaţii interesante s-au făcut asupra perioadei de semănat, a lucrărilor de îngrijire, îngrăşămintelor suplimentare.

„Va sta soiul Bezostaia în picioare pînă la recoltare ori îl vom aduna de pe jos ?" — se întrebau unii, cu îngrijorare. Şi iată că grîul nu numai că a rămas în picioare, dar a dat şi o recoltă foarte bună. Bezostaia I — a dat cu 1 509 kg la hectar mai mult decît soiul local Ghimbav. Pe alocuri diferenţa este chiar de peste 1 700 kg.

Însemnările nu s-au oprit aici. S-a constatat bunăoară că soiul local este inconstant în producţie. Asta înseamnă că te poţi aştepta la o producţie scăzută chiar în condiţii de respectare a regulilor agrotehnice la pregătirea terenului, la semănat şi întreţinerea culturilor. Exemplele au fost convingătoare şi prin urmare noul va lua locul vechiului. Ordinea a şi fost stabilită : soiul Bezostaia va ocupa 80 la sută din suprafaţa ce se va cultiva cu grîu, iar soiul Harrach 20 la sută, ambele în înmulţirea a 2-a.

O dată cu stabilirea soiurilor s-a făcut şi amplasarea lor în terenul destinat pentru grîu ţinîndu-se seama de culturile premergătoare. Întreaga sămînţă de grîu (de pe acum asigurată) va fi semănată după porumb siloz, trifoi, cartofi, sfeclă de zahăr şi butaşi. Semănatul soiului Bezostaia va începe la 30 septembrie şi se va termina la 9 octombrie. Soiul Harrach va fi semănat mai tîrziu şi anume între 18 şi 20 octombrie.

În prezent se grăbeşte recoltarea cartofilor şi sfeclei de zahăr, se fac arături la adîncimea de 26—28 centimetri. În toamna anului trecut lotul semincer a fost semănat după 20 octombrie. La recoltare această întîrziere şi-a spus cuvîntul. Comparaţia a arătat că acelaşi soi Bezostaia, semănat cu întîrziere, a dat mai puţin decît cel din cultura mare, semănat la timp. Învăţămintele au fost trase şi greşeala de anul trecut nu se va mai repeta în acest an.

Începînd cu pregătirile pentru asigurarea însămînţărilor în bune condiţii şi la timpul optim, colectiviştii din Ghimbav îşi creează premisele pentru păstrarea şi în anul viitor a locului de fruntaşi în cultura grîului.

CL. MUNTEANU

PRIN RAIONUL TURDA ÎN PRAGUL ÎNSĂMÎNŢĂRILOR

Dimineaţa sau seara, la sediile gospodăriilor agricole colective mai găseşti cîte un om, dar în timpul zilei — nici ţipenie. Toţi colectiviştii sînt la muncă : la cosit trifoi, la recoltat cartofii, în grădina de legume şi în alte locuri. În acelaşi timp se fac intense pregătiri în vederea însămînţărilor de toamnă.

Pentru executarea la timp şi în condiţii bune a însămînţărilor de toamnă, consiliile de conducere ale gospodăriilor colective, ajutate de specialişti, au luat din timp o serie de măsuri pregătitoare cum ar fi: amplasarea parcelelor de grîu după cele mai bune premergătoare, alegerea soiurilor care s-au dovedit cele mai productive, îngrăşarea terenurilor, condiţionarea seminţelor şi tratarea acestora. Accentul cel mai mare a fost pus şi se pune în cadrul gospodăriilor colective pe asigurarea celor mai potrivite plante premergătoare. În această toamnă, în raionul Turda grîul se însămînţează în proporţie de 18 la sută după leguminoase, 20 la sută după sfeola de zahăr, cartofi şi porumb siloz, 51 la sută după porumb boabe.

Ţinînd seama totuşi de faptul că cea mai mare parte din suprafaţa de grîu se însămînţează după porumb, consiliul agricol raional urmăreşte îndeaproape ducerea la îndeplinire a indicaţiilor ce au fost date la plenara consiliului agricol regional şi consfătuirea privind cultura grîului, de a se recolta porumbul în primul rînd de pe acele suprafeţe unde urmează să se însămînţeze grîul.

Inginerii din gospodăriile colective controlează zilnic parcelele de porumb şi pe măsura ajungerii acestuia la maturitate, se trece la recoltare. Aşa a procedat de exemplu inginerul Nicolae Popescu de la G.A.C. Văleni. În această gospodărie s-a recoltat porumbul pe mai bine de 100 de ha, iar cocenii rezultaţi se însilozează. Paralel cu recoltatul porumbului s-au executat lucrările de pregătire a terenului pentru însămînţare. La fel se lucrează şi la gospodăriile din Călăraşi, Luncani, Frata şi altele, unde ziua se execută recoltatul porumbului, iar noaptea se taie cocenii pentru a se evita pierderile de frunze şi a se elibera terenul în cît mai scurt timp.

În gospodăriile colective din zona de deal, unde porumbul nu are o masă vegetativă prea mare şi unde lucrările de eliberare a terenului de obicei întîrzie, comitetul executiv al consiliului agricol raional a dat indicaţia de a se recolta porumbul cu coceni cu tot, pentru ca în acest fel eliberarea terenului pentru însămînţare să se facă mai repede.

Pregătirea terenului în vederea asigurării unui pat germinativ corespunzător constituie o preocupare de seamă a consiliilor de conducere din G.A.C. şi a specialiştilor. Pînă în prezent s-a arat pentru însămînţările de toamnă suprafaţa de peste 4 000 ha. dintre care majoritatea după trifoi, lucernă, mazăre, borceag şi alte leguminoase, precum şi după porumb siloz, sfeclă de zahăr şi cartofi.

În gospodăriile din zona de cîmpie, suprafeţele ocupate cu trifoi de sămînţă au fost recoltate şi pregătite pentru însămînţare. La G.A.C. Frata s-a recoltat întreaga suprafaţă de 100 ha cu trifoi, pe care apoi s-au executat arături de însămînţare în condiţii bune.

La gospodăriile din această zonă, unde trifolienele ocupă o suprafaţă destul de mare, întrucît vegetaţia a fost mai întîrziată, pe măsură ce se recoltează trifoiul pentru sămînţă se şi transportă, în vederea eliberării terenurilor pentru a putea intra tractoarele la arat.

Pentru fertilizarea unor suprafeţe ce se însămînţează cu grîu, s-au transportat 21 200 tone îngrăşăminte naturale pe o suprafaţă de 1 046 ha, lucrare care se continuă şi în prezent.

În vederea bunei pregătiri a seminţelor, s-a condiţionat cantitatea de peste 1 200 tone. S-au trimis la laborator toate probele de seminţe pentru întreaga cantitate care se va însămînţa şi se urmăreşte cu multă răspundere, de către specialişti, calitatea seminţelor ce se însămînţează.

De asemenea, s-au asigurat antimăluricele necesare pentru toate gospodăriile colective şi se continuă condiţionatul seminţelor.

Consiliul agricol raional Turda, pe baza graficelor întocmite de fiecare gospodărie colectivă, urmăreşte îndeaproape încadrarea lucrărilor în termenele stabilite, punînd un accent deosebit pe calitatea muncilor ce se efectuează atît cu maşinile S.M.T. cît şi cu atelajele. Membrii comitetului executiv al sfatului popular raional şi ai consiliului agricol, repartizaţi pe grupe de gospodării colective, răspund de reuşita însămînţărilor de toamnă.

Măsurile operative luate sînt o chezăşie că semănatul grîului se va face la timp şi la un înalt nivel agrotehnic.

M. TEODORU

Cizelarea strugurilor de masă la G.A.S. Murfatlar, regiunea Dobrogea.

Spre stînă Foto T. IOANEȘ

Ciobănaș cu 4000 de oi

Reportaj de GEORGE CIUDAN

Cînd eram copil am învățat de la flăcăii din satul meu un cîntec pe care-l știu și azi :

Ciobănaș cu trei sute de oi
Să treci cu turma sara pe la noi
Că gură-ți dau și apă de izvor
Mulțam să-mi zici din fluieră cu dor.

Cîntecul e bătrîn, întrucît l-a cîntat și tata lui tata. Ghiersul acestui cîntec e foarte frumos, dar textul, spus astăzi, mi se pare anacronic. Recent, întîmplîndu-mă să fiu într-un tren ce venea de la Timișoara la Arad, într-o stație mi-a fost dat să aud acest cîntec. Nimic de zis, flăcăul ce zicea cîntecul din gură avea glas frumos. Dar... L-am întrebat :

— Cîte oi ai, voinicule ?

— Peste 500.

— Păi atunci de ce spui că ai 300 ?

— Păi dacă așa-i cîntecul ?

— Modifică-l, zi 500 în loc de 300, ca să spui adevărul.

Nu știu cum l-a mai cîntat că trenul și-a făcut vînt și n-am mai auzit cîntecul flăcăului. Sînt convins însă că o să-l modifice fiindcă așa cere viața. Cîntecul trebuie să fie pe măsura celor cîntate.

După un ceas de drum spre Arad, am întîlnit, din nou o turmă uriașă de oi. Am coborît din tren și am pornit către turmă. Ciobanii n-aveau nici fluier, nici bundă, nici opinci. Deși trăiesc la țară sînt îmbrăcați orășenește. Intru în vorbă cu ei.

— Dumneavoastră știți cîntecul ciobanului cu 300 de oi ?

— Îl știm, dar nu-l mai cîntăm.

— De ce ?

— Păi nu se potrivește.

— Adică ?

— Noi avem 4 000 de oi. Toate-s cu lînă de aur, toate-s merinos.

— Și unul din ciobani, mai voinic și mai în puterea anilor, ținu să adauge la laudă mîndria patriotismului local :

— No, oiles faine, au lînă de aur. Și fiindcă întrebași de cîntec ciobănesc, vrei să-ți zic unul ?

— Te-ascult.

— Se potrivește cu situația din gospodăria noastră. Iacătă-mi-l :

Citu-i cîmpul, pîn' la zare
Pasc mîndrețe de mioare.
Mîndro, de le-ai număra
Într-o zi nu ai gata.

Privesc peste porumbiști și am imaginea cuprinsă în cîntec : întreg cerul, pînă la zare, acoperă aceste turme bogate și sănătoase, vestite în tot Banatul. Peste cîteva zile imaginea aceasta va dispare ; nu din cîntec, de pe cîmp. Vor veni tractoarele să răstoarne pămîntul, în vederea semănatului grîului de toamnă. Pînă atunci, 4 000 de oi cu lînă fină pasc ierburile gustoase ale porumbiștilor.

Dinspre calea ferată vine spre noi, aproape gonind, o șaretă. Ciobanii mă ajută la documentare. Îmi spun că omul din șaretă e mai marele lor, brigadierul Ștefan Olăhuț ; e cioban din tată-n fiu și știe atîta ovicultură — practică și teoretică — încît nu-l bate nici inginerul zootehnic, nici medicul veterinar. Aflu că Olăhuț mai are trei frați. Toți ciobani. Tot brigadieri. Șareta e lîngă noi. Coboară din ea un bărbat frumos, de statură mijlocie. Dă bineț și se interesează :

— Aveți vreun caz de necrobaciloză ? (O boală la unghia oilor care le face să șchiopăteze).

Se răspunde : nici un caz. Oamenii îmi arată trusa cu medicamente și niște cuțite speciale.

Unul din ciobani, om de duh, mă face atent :

— În sticla asta port moartea necrobacilozei. Cum ung cu doctoria din sticlă unghia oii, necrobaciloza își dă sufletul.

— Și cu cuțitul ăsta special ce faci ?

— Cuțitul e tot pentru unghii. Păi ce crezi dumneata că unghia oii suportă murdării ? De-aici vine necrobaciloza. Așa că le facem oilor un fel de pedichiură, să aibă unghiile frumoase...

Rîdem cu toții. E ora prînzului. Oile sînt sătule. Olăhuț se uită la ceas. E ora 14. Ciobanii deschid aparatul de radio portativ. Ascultă radio-jurnalul. Unul dintre ei ține să mă informeze că ascultarea radioului, citirea ziarelor și a diverselor cărți nu sînt pentru ciobani evenimente rare, neobișnuite ; sînt preocupări curente, de fiecare zi.

Adio, cioban sihastru, cititor în stele, dar analfabet. Adio !

Mă urc în șaretă și-l însoțesc pe Ștefan Olăhuț pînă la sediul gospodărei. Omul meu n-are gură bogată, nu-i place să se laude și aproape că-i scot cuvintele cu cleștele. Convorbesc cu dumnealui :

— Lucrezi de mult în gospodăria aceasta de stat ?

— Din 1949.

— Ai stagiu serios. Unii nu fac purici mulți într-un loc.

— Ăia nu sînt oameni serioși.

Schimb firul discuției.

— Aici, la Utviniș, dumneavoastră obțineți de cîțiva ani o producție de lînă tot mai mare : 6 kg pe cap de oaie. Cititorii vor să cunoască secretul acestui succes.

— Nu-i frumos să se laude omul.

— Să ne înțelegem, tovarășe Olăhuț. Dumneata nu te lauzi, spui adevărul. Atît.

— Păi nu există nici un secret pentru obținerea de lînă multă și fină.

— Ba există.

— Dacă vrei dumneata, fie. După mine, secretul acesta, pe care trebuie să-l cunoască orice om care lucrează într-o unitate agricolă socialistă, e format din doi factori: furajarea și selecția.

Scriu în carnetul meu de note ceea ce vă spun dumneavoastră acum. Oaia, deși e un animal cu pretenții mici în ce privește hrana, cere o rație echilibrată și completă. Dă-i — vara — masă verde, dă-i iarba pășunilor, dă-i — iarna — fîn și siloz și 200 grame de concentrate, adăpostește-o în casă bună și-atunci vei fi răsplătit. Mai departe. Mai există pe-alocuri o tradiție în creșterea oilor. Ne ținem de coada țurcanei. Să nu ne mai ținem ! Din lîna țurcanelor n-o să facem niciodată stofe fine. La Utviniș din 4 000 de oi nu există o singură țurcană. Nici măcar de amintire. Oamenii au făcut procesul de țigăizare, apoi au urcat pe altă treaptă : la lîna fină, la lîna de aur — merinos — la lîna de mătase de 22-25 microni. Selecția și-a arătat din plin marile ei frumuseți. La ora actuală muncitorii de la G.A.S. din Utviniș merg mai departe cu procesul selecției. Sînt urmărite și îngrijite oile cu producție foarte mare de lînă. Berbecuții proveniți din asemenea oi se bucură de toată atenția ciobanilor. Anul trecut Utvinișul a livrat unităților agricole socialiste 370 de berbecuți. Anul acesta alte unități agricole socialiste vor fi în posesia unor asemenea berbecuți. Pentru treaba aceasta bună G.A.S. din Utviniș se cuvine a fi felicitată.

L-am cunoscut și pe tovarășul Ioviță Pribac, directorul gospodăriei de stat din Utviniș. La omul acesta — ca și la Olăhuț, la Alexandru Dancău și la cei trei feciori ai săi, Alexandru II, Gheorghe și Sabin — am observat un lucru profund semnificativ : nu se mulțumește cu succesele de pînă acum. Zice că la Utviniș se pot obține pe cap de oaie nu 6 kg de lînă, ci 8. Frumoasă nemulțumire. Ne alăturăm ei.

Toate-s bune și frumoase, dar un lucru nu mi-a plăcut. La Utviniș sînt vestiți crescători de oi. Cu experiență bogată, cu succese mari. Experiența aceasta însă e cunoscută numai la Utviniș. Asta nu-i bine. Numeroase gospodării colective din împrejurimi, crescătoare de oi, sînt dornice să cunoască succesele celor de la Utviniș în privința creșterii oilor cu lînă fină. Pasionații ciobani din Utviniș pot și trebuie să fie oaspeții căminelor culturale pentru a împărtăși din experiența lor colectiviștilor.

În felul acesta oile cu lînă de aur vor îmbogăți turmele gospodăriilor colective, iar cîntecul

Citu-i cîmpul, pîn' la zare
Pasc mîndrețe de mioare

o să-și trimită ghiersul peste tot mai multe cîmpii.

CONFLUENȚA

de VALERIU GORUNE

Aici se-adună ape și sălciile-n scoc
și-nfig agrafa lunii, din lacra bizantină
căzută-n nu știu care veleat fără noroc,
cînd Cocceius vicarul la Istru-a fost să vin

Cînd valul vremii-adoarme și-al rîului mîlos
un bour smuls din steme prin bălți încă mai
iar revărsări din gîrle ce surpă maluri jos
scot din tăceri, la soare, mormintele pelasge.

Înseteșat amurgul de umblet și zăduf
ca un ciclop se lasă în coate, să se-adape
Atunci nenumărate împărății de stuf
se-aprind în foc părelnic și ard pînă pe-ap

Dar flăcările-nalte ce mor la prima stea
au îndrăgit ținutul cu coamele domoale.
Cînd nopțile de mîine vor trage-n cer perde
dogorile, intacte, vor re-nvia-n furnale.

Din ciclul „Tinerețea o

DIN CARNETUL SCRIITORULUI

De la un calcu elementa

de ȘTEFAN LUCA

Însemna că vom merge în dimineața ceea la strîns fînul, pe luncă. Era una muncile plăcute atîta vreme cît nu începe dogorească soarele. Luam cu noi furci, gre un ulcior de pămînt nesmălțuit, ceva meri urcam în car și plecam. Ajunși, împrăș căpițele, întorceam din cînd în cînd fînul, prăștiind în aer miresmele pe care numai f proaspăt, foșnitor, abia uscat, le are. Spre ră se încărca fînul în car, treabă care ce pricepere deosebită. Noi, copiii, așteptam c cînd se strîngea ruda, căci atunci ne arun cu frînghia în mînă de sus, pentru ca s

FRUCTUL TOAMNEI

Reportaj de V. CABULEA

Au trecut doar cîteva zile de cînd m-am întors dintr-o călătorie documentară prin satele Moldovei, străbătînd un traseu de peste 2 000 de km, poposind în cîteva aşezări din Bărăgan de pe lîngă Brăila, apoi în altele din regiunea Bacău şi Iaşi şi în cele din nordul Moldovei din Ţara de Sus a Sucevei. În drum am întîlnit aşezări şi locuri pitoreşti, oameni minunaţi, monumente istorice şi neînchipuit de multe imagini vii de viaţă nouă ce s-au înstăpînit în fiecare sat. Ceea ce n-aş putea să uit niciodată sînt oamenii, gîndurile lor de viitor exprimate cu certitudinile înfăptuirii, ideile şi planurile sigure, hotărîte, elaborate pe baza unei cercetări şi a unei analize profunde asupra posibilităţilor reale, concrete. Oamenii satelor, colectiviştii îşi judecă munca în modul cel mai realist şi sever. Că este aşa se vede limpede din realizările lor.

Am rămas în minte cu imaginea unei activităţi febrile, a unor acţiuni şi iniţiative gospodăreşti ingenioase puse în slujba bunăstării şi belşugului gospodăriei şi al lor personal.

Am mai văzut livezi cu fructe rumene, coapte, care aromau văzduhul, podgorii încărcate de rodul bogat al strugurilor şi, mai cu seamă, m-am oprit să văd scenele de muncă asiduă de la culesul porumbului. În soare, porumbul desfăcut are străluciri metalului nobil. Fiecare ştiulete rupt cu îndemînare şi grijă de mîinile colectiviştilor tineri şi vîrstnici pare o bucată de aur. Iar convoaiele de căruţe, autocamioane şi remorci încărcate cu porumb par filoane nesfîrşite de preţios metal. Pentru strîngerea şi punerea lui la adăpost se dau bătălii mari, în aceste zile, pe fronturi largi.

Acum, la capătul acestei drumeţii tumultuoase mă gîndesc la mulţi oameni alături de care am trăit zile de muncă încordată, sub cerul de sticlă albastră, în mirosuri de fructe şi grîne coapte.

★

Sectorul zootehnic al gospodăriei din Miroslăveşti, raionul Paşcani, a crescut în doi ani de două ori.

Colectiviştii din Miroslăveşti au avut de construit în acest an trei grajduri a 100 de capete, o puierniţă, un complex pentru creşterea porcilor, un saivan de oi şi altele. Un asemenea volum de construcţii presupune procurarea din vreme a tuturor materialelor de construcţie, mobilizarea unui mare număr de colectivişti la lucru, organizarea şi repartizarea lor judicioasă; presupune chibzuinţă, spirit gospodăresc, disciplină şi... inventivitate. Da, inventivitate. N-am greşit. Tocmai de această trăsătură a colectiviştilor din Miroslăveşti vreau să mă leg. Mi se pare ceva nou, demn de consemnat. De unde apare spiritul de inventivitate? Din necesităţile muncii, din dorinţa de a face lucru mult cu cheltuială puţină. Şi în acea gospodărie unde există asemenea preocupări, belşugul, averea obştească cresc văzînd cu ochii. Dar să explicăm. Pentru ca să înalţe zidurile tuturor construcţiilor le-ar fi trebuit sute de mii de cărămizi. I-ar fi costat o avere şi poate nici nu le-ar fi avut la timp. Atunci?

— Am confecţionat noi, spune preşedintele, 52 000 de chirpici.

Dar asta nu-i totul. A confecţiona chirpici nu-i lucru prea mare. Cînd s-au gîndit cu ce vor acoperi atîtea construcţii n-au aflat prea uşor soluţia. S-au frămîntat, au încercat, au calculat şi... ideea a răsărit: internita. Plăci de internită. Pentru prima oară am văzut cum arată plăcile de internită la Miroslăveşti. Oamenii aceştia cînd vor să facă ceva sînt teribil de ingenioşi. Internita e un produs nou, din ciment, nisip şi sîrmă. E cu 6 kg mai uşoară pe metru pătrat decît ţigla şi cu 5,30 lei mai ieftină. Zis şi făcut. O echipă formată numai din tineri, condusă de utemistul Plai Ion, a confecţionat 12 000 bucăţi plăci de internită. Treaba nu e uşoară de loc. Au făcut tipare de scîndură, au împletit sîrmă pentru fiecare placă. La laboratorul de la Iaşi, unde au fost supuse unei straşnice verificări şi încercări de către specialişti în problema materialelor de construcţii, plăcile de internită de la Miroslăveşti au primit calificativul „excelent", iar despre meşteri s-a spus, mai în glumă mai în serios, că-s inventatori.

Şi pentru procurarea celorlalte materiale au fost găsite soluţii ingenioase. În felul acesta preţul de cost de 560 de lei planificat pe cap de animal s-a redus la numai 400 de lei. Ceea ce pentru gospodărie înseamnă enorm. Cu banii economisiţi se sporeşte numărul animalelor...

Construcţii ieftine, trainice, la timp şi... oameni harnici, inventivi, gospodari...

★

Cu mulţi ani în urmă, pe timpul exploatării nemiloase a moşierilor şi chiaburilor, ţăranii din satele de deal, din dorinţa de a-şi agonisi un petic de pămînt ca să aibă unde să semene porumb de mămăligă, au defrişat, printr-o muncă de robi, unele suprafeţe, care apoi au fost trecute în registrul agricol la capitolul terenuri arabile. Tot la acest capitol sînt şi în prezent suprafeţele amintite. Numai că în condiţiile marii gospodării colective aceste terenuri nemecanizabile nu mai dau randamentul cerut. Cultivate cu atelajele ori cu sapa, ele înghit un mare volum de muncă şi produc cantităţi mult prea mici de grîu şi porumb. Problema care se pune este aceasta: ce vor face colectiviştii în viitor ca să valorifice mai bine aceste terenuri nemecanizabile?

Am găsit răspuns la această întrebare la colectiviştii din comuna Gloduri, raionul Bacău.

Gospodăria colectivă din Gloduri din cele 1 800 de hectare de teren arabil 400 de hectare le are pe deal, în pantă mare, din care cauză nu pot fi lucrate decît cu atelajele sau manual cu sapa. Aceste terenuri au fost moştenite ca pîrloage. Dar colectiviştii au încercat să le fertilizeze. Degeaba. Producţiile erau mici. Nici producţia de masă verde, pentru animale, n-a depăşit vara asta 1 500 kg la hectar.

— Ce v-aţi propus să faceţi cu aceste terenuri? l-am întrebat pe tînărul inginer agronom Vasile Lesnic, un băiat inimos, roşcovan, în chipul căruia am ghicit un specialist ambiţios, hotărît să-şi pună în valoare cunoştinţele, un agronom care s-a legat de gospodărie, de interesele ei, trup şi suflet.

— Pînă la urmă, conform planului nostru de perspectivă, aceste terenuri în pantă, cu faţa la soare, îşi vor schimba destinaţia. Vom începe plantarea unui masiv de viţă. Pînă în 1970 trebuie să ajungem la 120 de hectare podgorie şi la 300 de hectare livezi de pomi. În toamna aceasta vom planta primele 5 hectare cu viţă şi 30 de hectare cu pomi...

Iată cum, prin mintea ageră şi prin braţele vînjoase ale colectiviştilor, viitorul gospodăriei colective capătă noi dimensiuni. Din pîrloage, din rîpi şi ogaşe, colectiviştii vor crea livezi înfloritoare şi podgorii dătătoare de roduri bogate. Poate că nu peste mult denumirea de Gloduri se va transforma.

★

Aerul răcoros al înserării de toamnă, bogat în miresme, ne îmbată. Preşedintele Marin Şerbănică de la G.A.C. Largu, raionul Făurei, arată înspre zare. Acolo, în largul cîmpiei Bărăganului se întinde porumbul. Dacă într-o noapte cineva te-ar lăsa în mijlocul uriaşei tarlale, n-ai mai reuşi să ieşi o săptămînă. Sînt la un loc 1 150 de hectare cu porumb. A început culesul de o săptămînă. Pentru ca întreaga suprafaţă să fie recoltată într-un timp scurt, cel mult trei săptămîni, sub îndrumarea organizaţiei de partid, consiliul de conducere al gospodăriei a mobilizat la cules 1 400 de braţe de muncă. Oamenii din cîmpie şi-au împărţit metodic timpul. Au întocmit un plan strategic şi tactic al bătăliei pentru strîngerea porumbului. Fiecare din cele 6 brigăzi de cîmp a fost împărţită în echipe şi grupe. Se acţionează pe fronturi largi. Ziua, unii culeg ştiuleţii din lan, căruţele îi transportă, alţii, noaptea, vin din urmă şi taie cocenii pe care-i insilozează în amestec cu saramură şi dovleci. Aşa că largul cîmpiei freamătă zi şi noapte. De mai bine de o săptămînă oamenii pornesc din sat o dată cu căderea înserării. Aceştia taie pe răcoare, la lumina lunii, cocenii. Alţii, vin în zorii zilei. Aceştia culeg ştiuleţii şi se întorc de acolo tîrziu, pe seară. Cît e ziua de mare, căruţe şi autocamioane se află în continuă stare de alertă: ele formează un convoi care se mişcă neîncetat într-un cerc închis: de la cîmp, încărcate doldora aduc porumbul şi-l descarcă o parte în hambarele gospodăriei, iar altă parte îl predau bazei de recepţie C. A. Rosetti în contul contractelor încheiate cu statul şi a muncilor S.M.T. Apoi din nou în cîmp şi alergătura continuă pînă amurgeşte. S-a recoltat pînă acum porumbul de pe aproape 500 de hectare, s-au predat bazei de recepţie peste 100 de tone de porumb şi cantităţi mult mai mari au fost înmagazinate în cele opt porumbare noi ale gospodăriei. Se merge la cules cu o viteză de 70 de hectare pe zi. Se munceşte cu însufleţire, cu veselie şi cîntec. Rodul pămîntului e bun, în ciuda secetei — şi asta-i bucură pe oameni. A învins ştiinţa agrotehnicii înaintate. Tot ce se adaugă de pe cîmp în hambare se datoreşte şi ei. Ei, colectiviştii, i-au dat anul acesta mai multă crezare şi au aplicat-o cum scrie la carte.

E în faptul serii. Ne aflăm mai mulţi la marginea porumburilor. Peste cîmpia învăpăiată de asfinţit bate o boare rece dinspre apa Buzăului. Culege cu ea aromele cîmpiei şi le împrăştie apoi iară. Pe un drumeag de cîmp înaintează în pasul cailor un convoi de căruţe. Cocoţaţi pe grămezile galbene, căraşii îndeamnă caii care se opintesc în hamuri din cauza poverii. În fruntea convoiului sînt cîţiva tineri. Preşedintele ni-i spune pe nume. Le notez: Constantin Şerbănică, Petre Popa, Ion Şerban, Alex. Petre, Gh. Mihai, Ivan Cărbunaru... Şi rostindu-le numele exclamă cu vădită mîndrie:

— Eh, ce mai băieţi!...

---

mai tare sulul gros de lemn, nu cum-
răstoarne carul încărcat la coborîşuri.
acolo unde echilibrul se arăta a fi
, de-o parte şi de alta, se propteau,
înfipte în fîn, bărbaţii.
am întrebat:
fîn îţi trebuie, bade Vasile, pentru

spuns:
, noi aşa ştim. De fiecare picior de
, un car cu fîn ajunge. Se-ntîmplă
cumpărăm...
spre casă, aproape de intrarea în sat,
at, urmărind acelaşi fir al gîndurilor
întrebarea mea:
se zice, numai că, de-am avea modru,
noi şi borhot şi turte de floarea soa-
m da şi făină. Da' de unde s-ajungem
? Fîn, fîn, iar cînd se gată rod vite-
ni.
'asile era un gospodar priceput şi,
ıd fii da mîna sau, cum zicea el, avea
venea şi îndrăzneţ. Îşi ţinea vitele
lul întotdeauna curat, vorbea cu ani-
şi cum ar fi vorbit cu fiinţe cuvîn-
ar fi îndrăznit să dea în Joiana sau
biciul împletit în opt, cu codirişca
ınea mai mult de tală, căci era într-
mos şi avea pleasna cu dischis făcută.
însă modru. Nu numai el se chinuia
spargă un anume cerc care strîngea
i toate gospodăriile mărunte ale sa-

cestea au fost demult. Dialogul se
anotimpul copilăriei şi mi l-am rea-
Viişoara Bistriţei, tot într-o discuţie
e şi iarna care vine. Se schimbaseră
nii, dispuneam de alte date ale pro-
indcă acum existau mijloace, era
se asigure o hrană bogată, completă,
destinată sutelor de rumegătoare, aflate în vremea aceea pe păşune.

Se vorbea de furajare, de însilozări, de culturi intercalate şi de concentrate. Ne aflam într-o regiune deluroasă, cu coaste leneş tolănite sub bătaia soarelui de vară, în epoca optimă a cositului. Am pomenit în treacăt de calculul elementar al bădiţii Vasile. Mi s-a răspuns neaşteptat de serios:

— Nu era, într-adevăr, chip. Atunci ţăranul se descurca anevoie.

Discuţiile au urmat, animate, în jurul „bazei furajere", a însilozărilor în curs, a problemelor păşunatului sistematic, raţional.

Ţin minte că la Sîntana am văzut o veritabilă creşă. Doi cîte doi, în boxe, viţeluşii îşi ridicau boturile umede aşteptînd biberoanele. Că fiecare vacă avea tăbliţă cu „starea civilă" stabilită, că întregii aşezări cu grajduri, pătule, silozuri, conducte de apă şi linii decovil i se spune „Complexul zootehnic".

Aşadar, nu se mai pronunţă negurosul „de-am avea modru" şi nu se mai socoate după date elementare. Acum se spune clar: atîtea tone siloz, atîta fîn, atîtea concentrate...

Iarbă moale şi deasă, încă umedă de rouă, în care tăişul coasei lasă brazde largi, trifoi şi lucernă, porumb, sfeclă demonstrează singure noile dimensiuni ale problemei. Ştiinţa agrozootehniei l-a familiarizat pe ţăranul colectivist cu ceea ce el nici nu îndrăznea să viseze mai demult.

Tare-mi vine să-l întreb azi pe badea Vasile:

— Cum aţi asigurat furajarea în gospodăria voastră colectivă, bade Vasile?

Sînt convins că mi-ar demonstra că au respectat întru totul, în sectorul lor zootehnic, regulile ştiinţifice, că au avut şi vor avea întotdeauna modru să îndeplinească toate cerinţele înalte ale zootehniei.

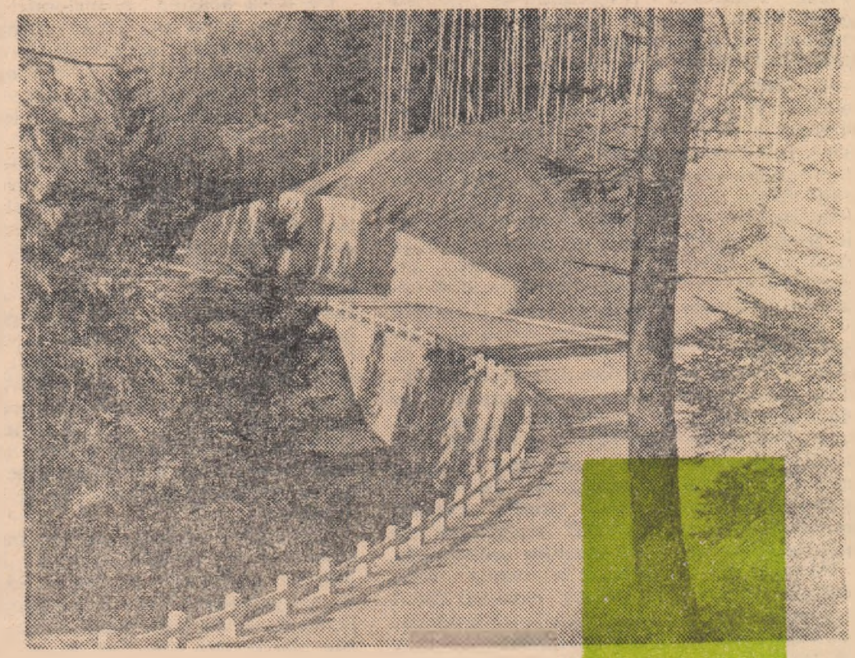

In serpentină. Drum construit pe marginea lacului de acumulare Bicaz

Foto FLORIN ŞTEFANESCU

DE TOATE PENTRU TOȚI

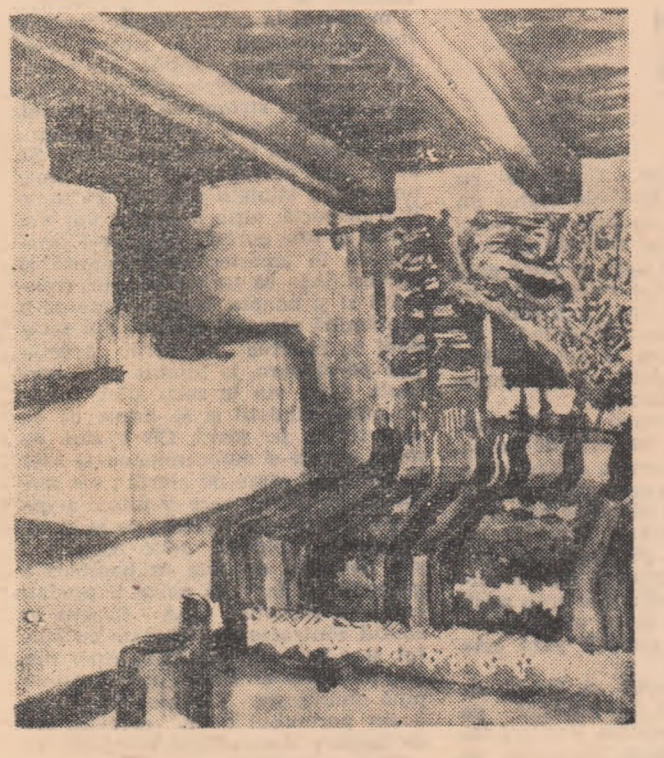

CASA DIN MĂSTACĂN

„Din lumea visurilor mele, te iau în gîndul meu, căsuță cu cerdac brodat și vesele sclipiri în ochișorii de ferestre. Mai stau puțin..., parfumul florilor de tei, ciupercuță din Răpciuni; chiar iarba presărată pe alei, mesteacănul de peste gard și oalele ce le-am uitat o dată-n prepeleac... Mai zăbovesc privind din prag, căci las aici tot ce mi-a fost mai drag..."

Iscălitura e neciteață. Impresia e nedatată. Ea a fost înscrisă însă în cartea de impresii a Muzeului satului din București de unul dintre numeroșii vizitatori și se referă la gospodăria din Măstacăn, raionul Buhuși, regiunea Bacău

Vizitatorul nu a despicat firu-n patru. A topit, însă, într-o transfigurare poetică o realitate științifică. Gospodăria din Măstacăn, existentă în Muzeul satului din București, e rudă bună cu casa din Humulești în care s-a născut Ion Creangă, avînd acoperișul lăsat ca o pălărie pe ochi, cu pereții alcătuiți din bîrne necioplite. Casă cu pereți dați cu humă, în loc de var. Cîte taine nu ascunzi tu, casă bătrînească din Moldova! Cu tinda ta îngustă și lipsită de ferești, cu singura ta încăpere, din care un sfert ocupă cuptiorul, pe care puteau dormi, iarna, copiii, bătrînii..., la vatra căruia s-au depănat atîtea povești.

Oricărui vizitator, interiorul acestei case îi lasă o puternică impresie. De îndată ce a trecut pragul ei, oricine poate reconstitui un crîmpei din viața trecută a țăranului nostru.

Trebuie să recunoaștem că vizitatorul este pus, de la început, într-o serioasă încurcătură. El nu știe pe ce să-și arunce privirea mai întîi... pe cuptiorul, ce cuprinde mult loc, pe lăghiserele, care îmbracă pereții, țesute în casă și vopsite în culori de buruieni, ori pe lăzile ce cuprind zestrea fetelor. Privirea vizitatorului se oprește apoi și pe culmea ce stă deasupra patului, pe care în Moldova dinspre munte se depun spre păstrare și vedere: țesături alese, cusături, brîie, catrinți și în special pieptare lucrate artistic, la care nu știi ce să admiri mai mult — materialul de lucru, desăvîrșirea culorilor sau meșteșugul cu care țăranca a știut să transpună în țesături și cusături ceea ce a simțit.

Vizitînd casa din Măstacăn, vizitatorul își dă seama că se află în fața unei opere de artă cu rădăcini înfipte adînc în veacuri. De altfel, interesul arătat pentru această gospodărie este demonstrat de afluența vizitatorilor și de numeroasele rînduri lăsate în condica de impresii la plecare.

Ne despărțim de gospodăria din Măstacăn, rememorînd părți din cartea de impresii: „Mai zăbovesc privind din prag, căci las aici tot ce mi-a fost mai drag"...

ION CHELCEA
cercetător științific la Muzeul satului-București

SFATUL MEDICULUI

ANTIBIOTICELE

Descoperirea antibioticelor a adus medicinei unul din cele mai eficace mijloace de luptă împotriva bolilor infecțioase. Acțiunea acestor medicamente, relativ noi, constă fie în capacitatea unora dintre ele de a tulbura funcțiile vitale ale celulei microbiene făcînd-o inaptă de a se înmulți — *acțiunea bacteriostatică* — fie în capacitatea altora de a ucide microbii — *acțiunea bactericidă*. Aceste însușiri ale antibioticelor fac ca ele să aibă un puternic efect terapeutic.

Astăzi se aplică tratamente cu zeci și zeci de antibiotice, dintre care unele (penicilina, streptomicina, aureomicina etc.), au ajuns să fie tot atît de cunoscute ca, de pildă, aspirina sau piramidonul.

Un antibiotic, oricît de folositor ar fi el, nu are acțiune eficace împotriva oricărui microb, eficacitatea fiind adesea specifică pentru anumiți microbi. Astfel, penicilina este indicată, îndeosebi, în infecțiile care dau puroi. Streptomicina constituie medicația de bază în tuberculoză. Cloramfenicolul se dă de preferință în infecțiile intestinale. Aureomicina are sferă de aplicare mai largă, cuprinzînd și unele viroze.

Întrebuințarea antibioticelor presupune cunoașterea bolilor, precum și acțiunea specifică antibioticelor asupra diferitelor specii de microbi. Dacă nu se ține seama de toate acestea se pot face greșeli cu urmări foarte grave.

Spitalele primesc adesea cazuri de bolnavi cu boli agravate din pricina întrebuințării necorecte a antibioticelor. Astfel, într-un sat, un copil a fost trimis la spital cu diagnosticul de meningită. La dispensarul din comună i s-au făcut de urgență injecții cu penicilină. Părinții copilului au crezut că nu mai este nevoie de internarea copilului în spital și că pot continua, acasă, tratamentul cu penicilină în pastile. Făcînd așa, după cîteva zile copilul a ajuns într-o stare foarte gravă și, internat în spital, s-a constatat că are o meningită tuberculoasă, pentru care i s-a făcut tratament cu streptomicină. Natura tuberculoasă a meningitei s-a putut stabili numai prin examinarea lichidului din măduva spinării și numai acest diagnostic precis a putut conduce pe medic la alegerea antibioticului corespunzător.

Toleranța organismului la antibiotice depinde de o serie de factori, între care și de starea diferitelor organe. În unele cazuri este necesar să se cerceteze rezistența microbului unei boli față de diferite antibiotice pentru a se alege cel mai eficace după așa-numita antibiogramă. Boala se agravează dacă se pierde timp cu un antibiotic nepotrivit. De exemplu: ce poate să aștepte un bolnav de la tratamentul cu penicilină sau chiar cu streptomicină într-o infecție intestinală cu salmonele? Apoi, administrarea de doze insuficiente de antibiotice sau cu întreruperi, poate duce la crearea unei rezistențe a microbului.

Iată de ce folosirea antibioticelor se recomandă să se facă numai la indicația medicului, singurul în stare să indice antibioticul potrivit sau asocierea antibioticelor precum și felul de întrebuințare.

Dr. ION DUMITRU

SENSIBILITATEA PLANTELOR

A sosit toamna. Afară e încă destul de cald. Cu toate acestea copacii încep să-și lepede frunzișul, pregătindu-se pentru iarnă. Cum pot oare anticipa copacii și alte plante apropierea anotimpului rece? Unde sînt situate organele lor de simț?

În ultima vreme s-a făcut o serie de experiențe pentru elucidarea acestor probleme. Ca punct de plecare pentru studierea „sistemului nervos" al plantelor au servit experiențele făcute cu ierbicide în combaterea buruienilor din culturi. Cu acest prilej s-a constatat că anumite soiuri de plante reacționează în mod diferit la excitațiile chimice. În felul acesta s-a ajuns să se pună problema: care sînt organele prin care planta primește, folosește și reacționează la informații, adică la excitațiile primite din afară? Răspunsul la această întrebare l-a dat o experiență făcută de cercetători de la laboratorul de electrofiziologie al Academiei de agricultură „Timiriazev" din Moscova. Pe rădăcina unei plante s-a picurat un strop dintr-o anumită substanță excitantă. Îndată, în organismul plantei s-au produs curenți biologici care au putut fi înregistrați de niște aparate sensibile, numite oscilografe.

Pornind de la această interesantă constatare oamenii de știință, care au făcut experiența, au provocat la plante excitații artificiale cu ajutorul curentului electric. Ca răspuns la aceste excitații, în țesuturile plantelor s-au produs impulsuri de curent continuu, care au fost transformate apoi cu ajutorul unor aparate speciale în curent alternativ. Un electrocardiograf (aparat pentru înregistrarea grafică a tensiunilor sau a curenților electrici care însoțesc activitatea musculară a inimii) a înregistrat oscilațiile produse, iar pe hîrtie a apărut o curbă cu colțuri și pauze egale. Această curbă este un semn că plantele, întocmai ca și ființele, pot înregistra informații asupra lumii înconjurătoare.

Oamenii de știință au ajuns la concluzia că mijloacele de recepționare a acestor excitații sînt adăpostite, probabil, în acele părți ale organismului plantelor care cresc cel mai mult și anume, în vîrfurile rădăcinilor sau ale tulpinilor. Drept conductă a semnalelor, ca „nervi" servesc vasele în care se mișcă soluțiile materiilor organice.

Pe baza acestor proprietăți se poate spune pe drept cuvînt că plantele „simt" și „își amintesc" de condițiile anterioare, „își dau seama" de schimbarea acestor condiții. Așa se explică, de pildă, de ce copacii și alte plante pot anticipa apropierea iernii și, oricît de caldă ar fi toamna, încep să-și lepede frunzele. Dacă plantele n-ar avea această capacitate, orice abatere cît de mică, a lumii înconjurătoare de la normă, ar însemna, pentru plante, pieirea lor. Plantele anticipează însă realitatea, „simt" datorită sistemului lor semnalizator care anunță „centrelor de conducere" toate variațiile de climă abia perceptibile. În felul acesta, ca răspuns, începe un lanț complicat de reacții biochimice care permit organismului să se pregătească din timp în vederea schimbărilor ce vor avea loc. Bineînțeles că aici nu este vorba de schimbări puternice și brusce de temperatură, care în mod obișnuit duc la distrugerea protoplasmei celulelor și la moartea organismului.

Cercetarea caracteristicilor biocurenților semnalați în plante permite înțelegerea „limbii" electrice a plantelor. Se presupune că ele primesc fără întrerupere lumină. Deseori noi nu știm dacă aceasta este bine, sau rău pentru ele. Descifrarea impulsurilor biofizice dă însă răspuns la cele mai diverse aspecte ale acestei probleme.

Deocamdată, experiențele efectuate în această direcție prezintă mai mult o valoare teoretică. Pe viitor, ele vor avea însă un rol important în practică. Ne putem imagina, de pildă, construcția unui dispozitiv care să dirijeze de la o centrală de dispecerat creșterea plantelor în sere. Pe un ecran special se va putea observa dacă plantele sînt suficient aprovizionate cu apă, substanțe nutritive, lumină, căldură etc. Semnalele electrobiologice ale plantelor vor conecta și deconecta în mod automat instalațiile de ploaie și de lumină existente în astfel de sere. Cu alte cuvinte, plantele își vor putea aranja singure, fără ajutorul omului, regimul preferat de alimentație, precum și durata zilei și a nopții.

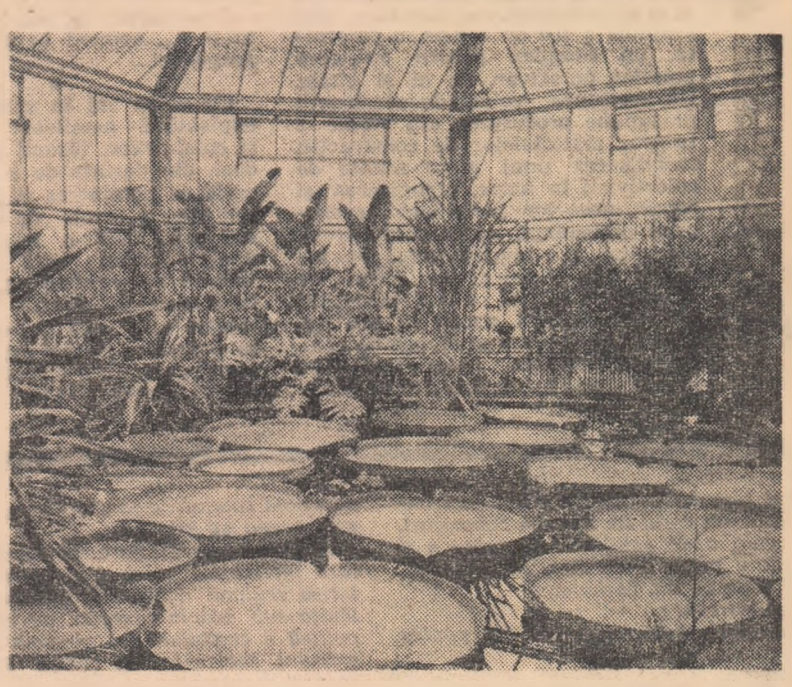

Nuferi în grădina botanică din Cluj.

CURIOZITĂȚI

TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÎNEȚE...

Să nu credeți cumva, stimați cititori, că e vorba de vreun elixir miraculos descoperit de un cercetător al secretului vieții. Nu. E vorba de un obicei ciudat al locuitorilor de pe arhipelagul Marguu (Birmania). Acești locuitori obișnuiesc ca atunci cînd li se naște un copil să-i dea acestuia vîrsta de 60 de ani. Cînd, după calculele noastre, copilul va avea 10 ani, el va fi, după obiceiul marguuiezilor de 50 de ani. Oamenii „cei mai bătrîni" și cu mai multă experiență au în acest arhipelag vîrsta de 5—10 ani.

PLANTĂ CĂLATOARE

În regiunea marilor deșerturi din Peru există un fel de cactus care pentru a se aproviziona cu apă face adevărate deplasări în spațiu. Pentru o „călătorie" dintr-un loc în altul, planta respectivă se folosește de niște prelungiri care îi servesc ca organe de mișcare.

ORA EXACTĂ...

Există multe plante ale căror flori se deschid cu regularitate la anumite ore din zi. Floarea de măceș, de pildă, se deschide la ora 4, cea de mac — la ora 5, iar floarea de in — între 6 și 7 dimineața.

CEL MAI BĂTRÎN COPAC

În Mexic se află un chiparos care are vîrsta de peste 6 200 de ani. El este cel mai bătrîn copac din lume cunoscut în zilele noastre.

Din toată lumea

AGENDA INTERNAȚIONALĂ

● În ședința din 25 septembrie a Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. a fost aprobat în unanimitate decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. în legătură cu ratificarea Tratatului privitor la interzicerea experiențelor cu arma nucleară în atmosferă, spațiul cosmic și sub apă. Președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. a semnat decretul și a parafat instrumentele de ratificare.

În comunicarea făcută în numele guvernului U.R.S.S., V. V. Kuznețov, prim locțiitor al ministrului afacerilor externe al U.R.S.S., a arătat că Tratatul semnat la Moscova este un rezultat al politicii externe de pace consecvente a U.R.S.S. și că, datorită eforturilor tuturor popoarelor iubitoare de pace, guvernele S.U.A. și Marii Britanii au trebuit să renunțe la poziția lor inițială negativă în ce privește interzicerea experiențelor nucleare. Deși Tratatul nu constituie o garanție pentru preîntîmpinarea unui război și o măsură de dezarmare, a arătat V. V. Kuznețov, dacă el va fi respectat de toți participanții, el va constitui o piedică în calea intensificării înarmărilor nucleare.

L. I. Brejnev, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., luînd cuvîntul în încheierea dezbaterilor, a subliniat unanimitatea tuturor vorbitorilor în sprijinul hotărîrii C.C. al P.C.U.S. și a guvernului sovietic de a încheia acest tratat, arătînd totodată că întreg poporul sovietic, ca și popoarele altor țări, au salutat semnarea lui. În continuare L. Brejnev s-a referit la programul de măsuri propus de Uniunea Sovietică în vederea îmbunătățirii relațiilor dintre state. În acest program un loc important îl ocupă reglementarea pașnică a problemei germane și normalizarea pe această bază a situației din Berlinul occidental, încheierea unui pact de neagresiune între țările N.A.T.O. și statele participante la Tratatul de la Varșovia, crearea unor zone denuclearizate în diferite regiuni ale lumii, reducerea bugetelor militare și altele.

● Tratatul de la Moscova a fost, de asemenea, ratificat și de Senatul S.U.A. În favoarea rezoluției de ratificare s-au pronunțat 80 de senatori, iar împotrivă 19. Votul din Senatul S.U.A. reflectă aprobarea largă de care se bucură acordul din partea opiniei publice americane și totodată înfrîngerea suferită de elementele potrivnice destinderii încordării. Președintele S.U.A., Kennedy, care se află într-o călătorie prin țară, a făcut în orașul Newburgh, o declarație în care și-a exprimat satisfacția în legătură cu ratificarea de către Senatul S.U.A. a Tratatului de la Moscova, relevînd sprijinul pe care opinia publică îl acordă Tratatului, considerîndu-l ca un document ce corespunde intereselor poporului Statelor Unite și ale tuturor popoarelor din lume.

Alături de știrile care vorbesc despre larga aprobare a Tratatului de la Moscova de către poporul S.U.A., agențiile de presă relatează despre fapte care indică că anumite cercuri politice din S.U.A. continuă să exercite presiuni pentru intensificarea pregătirilor militare. Interesele păcii cer ca adepții războiului rece să fie izolați, astfel încît acestui prim pas să-i urmeze noi măsuri menite să ducă la continua îmbunătățire a relațiilor dintre state, la rezolvarea pe cale pașnică a problemelor internaționale litigioase.

Antoine Gizenga a declarat greva foamei

Deputatul congolez Mukuidi a declarat la o conferință de presă că Antoine Gizenga se află în greva foamei, în semn de protest împotriva nerespectării hotărîrii parlamentului care a cerut eliberarea sa din închisoare. De peste un an acest luptător curajos și dîrz pentru libertatea și fericirea poporului său, este deținut în mod ilegal pe insula Bolabemba în condiții inumane care-i periclitează sănătatea. Lui Gizenga nu i s-a putut intenta nici un proces, deoarece acuzațiile care i se aduc sînt neîntemeiate.

Recoltarea orezului la ferma de stat din Cojah, Republica Guineea.

O. N. U. LA ÎNCEPUTUL CELEI DE-A 18-A SESIUNI

În aceste zile atenția opiniei publice din toate țările e îndreptată spre lucrările celei de-a 18-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. Ordinea de zi cuprinde peste 80 de puncte. Numărul celor care vor participa la discuții va fi fără îndoială mare — să nu uităm că la O.N.U. sînt reprezentate astăzi peste 100 de state. Toți sînt însă unanimi în a recunoaște că atmosfera în care se vor desfășura discuțiile stă sub un semn favorabil. Este vorba despre faptul că încheierea acordului de la Moscova privind încetarea exploziilor în atmosferă, în spațiul cosmic și sub apă, (semnat pînă acum de peste 90 de state) a creat condiții propice pentru discutarea într-un spirit constructiv a marilor probleme care frămîntă omenirea. Dintre aceste probleme cea mai însemnată este, fără îndoială, aceea a dezarmării. Discuția în jurul dezarmării — și a căilor pe care se poate ajunge la ea — se va purta avînd ca bază raportul Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, Comitet din care, după cum se știe, face parte și țara noastră. Un deosebit ecou a stîrnit propunerea ministrului afacerilor externe al U.R.S.S. — A. A. Gromiko — de a se convoca, la începutul anului 1964, o conferință a Comitetului pentru dezarmare cu participarea conducătorilor de state. O asemenea conferință ar avea desigur cele mai favorabile consecințe pentru slăbirea continuă a încordării internaționale.

Pe lîngă problema dezarmării, Adunarea Generală O.N.U. are de dezbătut o serie de probleme de cea mai mare însemnătate. E vorba despre lichidarea totală a rușinosului sistem colonial, despre repunerea R. P. Chineze în drepturile ei legale la O.N.U., despre îmbunătățirea și perfecționarea activității acestei mari organizații internaționale, despre situația din Rhodesia și din Vietnamul de sud și încă despre multe altele.

Ca reprezentantă a unui stat iubitor de pace, delegația R. P. Romîne la O.N.U. a desfășurat încă din primele zile ale actualei sesiuni a Adunării Generale O.N.U. o activitate îndreptată tocmai spre întărirea păcii și înțelegerii între popoare. În cuvîntarea sa din dimineața zilei de 25 septembrie, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al R. P. Romîne s-a referit la inițiativele R. P. Romîne din trecutele sesiuni, cum sînt cele cu privire la transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, fără arme nucleare și rachete, precum și propunerile privind „acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate dintre statele europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite" și cu privire la promovarea în rîndurile tineretului a ideilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare, subliniind actualitatea lor. Ministrul Afacerilor Externe a R. P. Romîne a arătat de asemenea că delegația română consideră propunerea Uniunii Sovietice de a se convoca la începutul anului viitor o conferință a statelor membre în comitetul celor 18 state pentru dezarmare, cu participare la cel mai înalt nivel, ca o măsură ce ar putea să asigure cadrul corespunzător pentru discutarea cea mai eficientă atît a problemelor dezarmării generale și totale, cît și a unor măsuri separate îndreptate spre destinderea internațională.

Politica de pace a țării noastre se bucură de prestigiu și sprijin pe scară internațională. O confirmare a acestui fapt a constituit-o alegerea în unanimitate, la începutul actualei sesiuni a Adunării Generale O.N.U. a delegatului R. P. Romîne — Mihail Hașeganu — ca președinte al comitetului politic special.

Problemele care se vor dezbate la O.N.U. sînt de fapt probleme ale lumii întregi, marea organizație fiind chemată — așa cum arată tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej — „să aducă o contribuție însemnată la realizarea cerințelor vitale ale umanității, la folosirea resurselor materiale ale planetei noastre și a energiei creatoare a oamenilor în scopul asigurării păcii, libertății și prosperității popoarelor".

Alături de toți oamenii iubitori de pace și progres ne exprimăm nădejdea că sesiunea a 18-a a Adunării Generale va fi încă un pas pe acest drum.

PRIN ȚĂRILE LUMII

PEONII DIN PERU

În Peru, una din țările Americii Latine, țăranii indieni, năpăstuiți de soartă, duc o viață de robi. Lucrul acesta e nevoit să-l recunoască pînă și un ziar atît de reacționar ca „New York Herald Tribune". De curînd, acest ziar a publicat o corespondență despre situația țăranilor indieni din Peru, pe care o reproducem în parte mai jos (după ziarul „Selskaia jizni").

Pe șoseaua care duce la Lima, gonește printre plantații o limuzină neagră, legănîndu-se lin. Omul tolănit pe scaunul din spate se numește Julio Perez Cornejo și are 56 de ani. I se spune „haciendado", ceea ce înseamnă că e proprietarul acestui pămînt și a tot ce vezi aici cît cuprinzi cu ochii.

Bărbatul acesta cărnos și rumen e grăbit să ajungă în capitala Peru-ului ca să încheie o tranzacție pentru vînzarea noii recolte de bumbac de pe plantațiile sale.

Întins pe plușul moale, nu se uită pe geam și nu vede din goana automobilului grupurile de argați care se întorc istoviți acasă după 14 ore de muncă pe cîmpurile de bumbac. Vlăstar al uneia din cele mai mari familii de oameni de afaceri și moșieri din Lima, Perez Cornejo e dispus mai degrabă să vorbească despre caii săi de rasă, premiați nu o dată la concursurile hipice. El nu vrea să vorbească despre muncitorii săi nu pentru că asta i-ar tulbura conștiința, ci pentru că nu-l interesează cîtuși de puțin tema.

Cu un gest al mîinii scurte și plinuțe, de parcă s-ar feri de muște, Perez Cornejo alungă din fața ochilor săi imaginea țăranilor indieni care muncesc prin apropiere. Pe cei 1.200 de acri de pămînt pe care-i stăpînește el trudesc din greu vreo 200 de indieni.

— Să nu vorbim despre oamenii aceștia — spune el.

Cu cîteva ore mai înainte m-am întîlnit pe plantațiile de bumbac ale moșierului cu unul din acești oameni. Se numește Simeon Ortiz și are 52 de ani. Fața lui bronzată are bine pronunțate trăsăturile indienilor din regiunea îndepărtată a Anzilor.

— O ducem greu de tot — mi-a spus Ortiz.

Simeon Ortiz tocmai reluase lucrul după patru zile de tratative ale sindicatului muncitorilor agricoli cu moșierul, de pe urma cărora Perez Cornejo s-a văzut nevoit să majoreze salariul cu 8 centi pe zi.

Dacă ne gîndim la alinarea suferințelor acelora pentru care luptă Ortiz, sporul de care pomeneam nu prea le poate fi de mare folos. Suferința e o noțiune relativă, mai ales în Peru, unde 60 la sută din cei 11 milioane de locuitori sînt peoni (muncitori agricoli) analfabeți, care duc o viață de robi.

Pentru Ortiz și familia sa, ca și pentru ceilalți 99 de adulți și 135 de copii care lucrează pe moșia lui Perez Cornejo, „suferința" se exprimă concret astfel: toți acești țărani trăiesc în patru barăci de beton armat, împărțite în 55 de compartimente de cîte două încăperi, care seamănă cu celulele unei închisori, atît că n-au gratii la ferestre. O familie de 10 persoane doarme de obicei pe 4 paturi lipite unul de altul.

Ziua de lucru începe la 4 dimineața. Oamenii beau o cafea leșinată dintr-o cană de tablă și mănîncă un coltuc de pîine. Apoi toți cei apți de muncă trebuie să iasă pe cîmp. Prînzul e alcătuit din fasole rece și apă. La cină oamenii mănîncă aceeași fasole, de data aceasta încălzită la primus.

Ortiz e convins că eforturile lui pentru organizarea țăranilor vor aduce pînă la urmă o îmbunătățire în viața tovarășilor săi. De aceea, el nu s-a speriat de amenințările moșierului, care i-a cerut să înceteze cu „instigațiile". Nu s-a speriat nici atunci cînd a fost acuzat că ar fi comunist și a stat două zile la poliție.

Ortiz se îndoiește însă că s-ar putea obține vreun ajutor real din partea guvernului.

— Cînd ne plîngem funcționarilor guvernului — mi-a spus el — aceștia ne ascultă atenți, dar lucrurile rămîn ca și mai înainte. Se pare că ei primesc bani de la moșieri, ca să uite de plîngerile oamenilor...

BERNARD COLLIER

NU-I BAI!

— Ce faci Lică, ce-ai pățit ?
Văd că ești cam necăjit
Și, cumva, tras la obraz...
— Eu ? Nu, n-am nici un necaz.
Altu-i baiul dragul meu :
Cu socoata o duc greu.
Eu nu sînt nici mulgător,
Nu muncesc nici pe ogor
Nu lucrez nici la mioare
Nici la porci sau la hambare
Nici în vii ori în livezi,
Dar... cu toate-ai să mă vezi,
Nu c-aș fi cel mai capabil
Dar mă știi ce mi-s : contabil
Și uite, nu mai pridideșc
Toate să le socotesc
— Nu pricep ce e cu tine
Lămurește-mă mai bine !
— Stai o țîră și gîndește :
Colectiva mereu crește
Zi de zi vezi că apar
File noi de inventar
Ateliere, grajduri noi
Vaci din cele mai de soi,
Zarzavaturi din grădină
Tot mai multe-ncep să vină.
Roadele pe cît sporesc
Și veniturile cresc.
Iar eu cifre tot adun
Că n-am un' să le mai pun
Bonuri, procese verbale.
Curg ca apele la vale
Și-s atîtea încasări
Și atîtea-nregistrări,
C-am să cer prin referat...
Mașină de calculat !
— Asta-i baiul, dragul meu ?
Un bai... vesel cum văd eu !
Iată, ți-om aduce-n sat
Mașină de calculat
Și la toți le vom ura
S-o pățească tot așa.

(Din programul brigăzii artistice de agitație a căminului cultural din satul Babșa, comuna Belinț, raionul Lugoj).

„Amintire"

Prezentator I : — Poșta, poșta !

Prezentator II : — Ce poștă, tovarășe, nu vezi că prezentăm un spectacol ?

Prezentator I : — Ba văd, de aceea am și venit. Am niște scrisori pe care n-ar strica să le cunoască toată lumea.

Ceilalți : — Să vedem, să vedem...

Prezentator II : — Dar în loc de scrisoare, mi-ai dat o carte de la bibliotecă.

Prezentator III : — Și mie la fel !

Prezentator IV : — Și mie !

Prezentator V : — Și mie !

Prezentator I : — Nu vă grăbiți, uitați-vă mai cu atenție. Dumitale ce ți-am dat ?

Prezentator II : — „Versuri și proză" de Topîrceanu.

Prezentator I : — Deschide cartea la ultima pagină și citește.

Prezentator II : — Aha ! „Amintire" :

Porumbiță, ochi de vis,
Să-mi răspunzi la ce ți-am scris,
Spune din guriță ta
Dacă mă iubești ori ba

Prezentator III : — Săraca porumbiță unde i-a ajuns scrisoarea ! Și cine-i autorul ?

Prezentator II : — Nu vezi ? În continuare scrie: „Citită de mine. Silvășan Trandafir."

Prezentator III : — Eu am găsit niște versuri și mai interesante dedesubtul cărora scrie așa : „De la mine Tărășilă Ion".

Prezentator V : — Păi se putea să nu ne facă Tărășilă al nostru o... tărășenie !

Prezentator III : — Dar tu ce carte ai ?

Prezentator IV : — „Ultimul mohican", inventariată cu numărul 281. Iată și adnotarea : „Această carte a fost citită de mine Toma Achim, este o carte minunată și o să-mi rămînă în minte pînă la moarte".

Prezentator V : — Foarte frumos ! Dar să sperăm că lui Toma Achim n-o să-i rămînă pînă la moarte și prostul obicei de a mîzgăli cărțile de la bibliotecă...

(Brigada artistică de agitație a căminului cultural din comuna Boutaru Inferior, raionul Caransebeș).

Spicuiri din programele unor brigăzi artistice de agitație de la sate

POMII SI GREIERII

„Mie, două lucruri nu-mi plac în Ciarda Roșie : greierii și pomii. Știu o să spuneți că n-am simț poetic, că nu-mi place natura. Dar nu vă grăbiți. Așteptați întîi să aflați ce fel de greieri și ce fel de pomi.

Tocmai recitam în gura mare versurile scrise de mine pentru brigada artistică — „Și-am muncit toți deopotrivă · Pe tarlale-n colectivă" — cînd ceilalți, auzindu-mă, mi-au spus : „Stai, nu e bine !" „De ce nu e bine ?" i-am întrebat eu. „Versurile ar trebui să sune așa", mi-au răspuns ei : „Și-am muncit toți deopotrivă, pe tarlale-n colectivă, cu excepția tovarășelor Cucu Ecaterina și Rac Rozalia care au tras chiulul". „Nu se poate, astea nu-s versuri !" m-am împotrivit eu. „Dar nici pe greierii noștri nu-i putem lăsa neamintiți !" „Care greieri ?" am zis. „Cuc și Rac, lor li se potrivesc versurile :

„Toată vara, cîntă-n luncă,
Toamna vin la zile-muncă
Și pretind c-au fost fruntași
Bravii noștri greierași".

Păi vedeți ? greieri d-ăștia nu-mi plac, după cum nu-mi plac nici pomii de pe aleea mare. Nu i-ați văzut ? Cică tovarășul învățător i-a întrebat la școală pe copii : „Cine știe ce este un pom ?". Iar Ocsike a răspuns : „Pomul este un ciot de lemn care iese din pămînt cam 20—30 centimetri". „Cum așa ? s-a mirat tovarășul învățător. Unde ai văzut tu asemenea pomi ?" „Pe aleea din Ciarda Roșie, a zis Ocsike, după cum spune și cîntecul :

„Pe aleea de la Ciarda
Se aude-n noapte barda.
Din cîți pomi s-au tot plantat
Doar cîțiva au rezistat
Și de cinci ani jumătate
Vezi numai cioturi uscate".

Acum ați înțeles cred de ce nu-mi plac greierii și pomii ăștia !"

(Din programul brigăzii artistice a căminului cultural din Ciarda Roșie-Timișoara).

Desene de T. PALL

Rugăminte legumicolei

De pun pe scenă-al meu picior
E că m-oi plînge tuturor :
Ce dacă sînt un păstîrnac ?
Mereu să tac ?

Trimisu-m-au aici, la voi
Cartofi, ridichi și usturoi
Și gogoșari și castraveți
Să mă vedeți !

Eu sînt un emisar stingher,
Dar neamul meu legumifer
Din colectivă de la noi
Este un roi !

Am încercat să ne urnim
Și-aici pe scenă să venim ;
Dar treaba asta, chit c-o vrem,
N-o mai putem.

Mi se plîngea o bamă ieri
Că e sleită de puteri
Și-unui ardei, loc îi cerea
O pătlăgea.

Plin de mînie-un gogoșar
Trăgea de frunze un mărar
Și-l zgîria, c-un ram buimac
Peste stomac.

Slăbirăm mult crescînd la strîmt
Pe-o mică palmă de pămînt
Că n-ai să-ntorci pe-ăst lot micuț
Nici un căruț !

Consiliul a repartizat
Pentu sărmanul zarzavat
Pămînt atîta de puțin
Că ne strivim !

Noi vă rugăm din suflet, dar :
Mai rupeți cîte un hectar
De unde-o fi, să poată sta
Ce-i ce-or urma.

(Brigada artistică de agitație a căminului cultural din comuna Gura Vitioarei, raionul Teleajen. Textier : M. Litinschi).

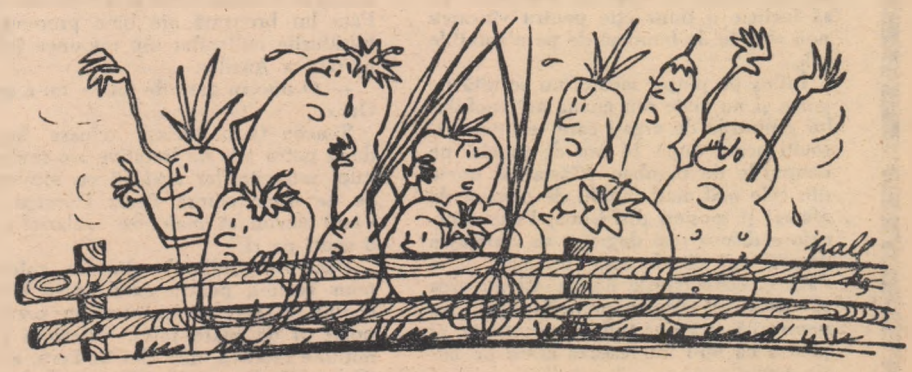

REDACȚIA : București Piața „Scînteii" Tel 17 60 10 interior 1882. ABONAMENTE : 7,60 lei anual. Abonamentele se fac la oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari. TIPARUL : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii • 40 001